

Gruppearbeid:

Beskrivelse av hovedutfordringer i vannområdene Gjerstad-Vegår, Nidelva og Tovdal – 09.11.18

Innlandsgruppa

Vann og avløp:

- Klimaendringer, utfordringer for renseanlegg, ledningsnett. Eksisterende utfordringer nå, kostnadskrevenne tiltak som det tar tid å løse.
- Vannkilder, er de trygge? Kommer an på om de er overflatevann eller borrevann. Kan bli påvirket. Beskyttelse av kilder er viktig.
- Spredt avløp: Kapasitetsutfordringer på tilsyn!! Har ikke tid og ressurser i kommunen. Særlig utfordring for hyttekommuner med mange hytter.
- Vedtaksvegring fra politikerne og budsjettmessige begrensninger for tiltak. Mange gode tiltak i en kommune konkurrerer om midler.
- Må inn i arealplaner, må ha bestemmelser til aktivitet i hensynssoner.
- Lettere å få til gode løsninger på va i sentrum fordi utvikling er avhengig av at dette er på stell. Det er verre å få gjort noe i distriktene og med hytter.
- Må ha kunnskap om hvor det er ok med utslipp og hvor det må settes inn tiltak. Her må vi være sikre på at tiltak faktisk er nødvendig, og at de forbedrer vannkvalitet.
- Drikkevann – beskyttelse av kilden (må ivaretas i planer)
- Økonomi

Sur nedbør:

- Stor utfordring i innlandskommunene
- Kalking er nødvendig i mange år framover.
- Midler ennå, men utfordring å holde fokus oppe på dette problemet for myndigheter.
- Hva gjør vi med de lokalitetene som aldri blir kalka? Skal alt kalkes?? Skal de som ikke kalkes, bare leve sitt eget liv og reetablere seg selv? Tiltak om kalking skal forandres? Skal disse lokalitetene ha andre miljømål?
- Rekruttering til lokale fiskelag er liten, ofte eldre gubber som er ildsjeler for kalkingen.
- Oppfølging av lokaliteter, hvem gjør dette?
- Generasjonsskifte, er færre interessert i fiske? Vi bruker fiskevann på annen måte i dag, maktperspektivet/matauke er borte.

Fremmede arter:

- Utfordringer med informasjonsformidling om skade ved spredning av arter - Opplysninger/info er tiltak, men hjelper jo ikke der skaden er skjedd.
- Kunnskapsmangel blant folk som setter ut.
- Effekt: fortrenger stedegne arter.
- Vanskelig å nå ut med info til fremmedspråklige fiskere, vant med levende agn. Språkbarrierer.
- Kan spres ved utbygginger.
- Men ingen tiltak som egentlig virker?? Rotenon er et tiltak, men brukes svært sjelden. Utfisking, men svært arbeidskrevende!!
- Mangler effektive tiltak!!

- Når godtar vi en ny art? Etter mange år? Gjedde ok, men suter ikke.... men skal det være slik at så lenge alle arter klarer seg, er det ok??
- Ikke dette problemet det skal brukes alt for mye ressurser

Infrastruktur:

- Bekkelukkinger. Hvem skal følge opp? Komplisert regelverk og det er vanskelig å vite hvem er ansvarlig myndighet (fragmentert). Vannressurslov med forskrifter har veldig oppstykket myndighet. Mindre slagkraftig lovverk pga uklart myndighetsforhold. Hvem gjør hva?
- Tette flater, avrenning fra tette flater ifm flom. Eksisterende areal er ikke bra, men ikke sikkert at dagens utbygging tar bedre hensyn til problemstillingen. Nye planer bør legge stor vekt på hensynet i reguleringsplanbestemmelser. Samarbeid i planarbeidet bør være bedre. Planavdelingen og praktikerne må jobbe mer sammen.

Jordbruk:

- Avrenning fra jordbruksarealer
- Plast fra jordbruket
- Diffuse avrenninger
- Grovforbasert husdyrproduksjon bedre enn korn og grønnsaker mtp forurensing
- Intense nedbørsperioder fører til mer avrenning av næringsstoffer, plantevernmidler.
- Regelverksbrudd ifm tilskudd, kan føre til tilbakeholdelse av tilskudd.
- Strengere regler mtp høstpløying feks. pga klimaendringer. Få virkemidler.
- Klimaendringer – tørke - mer intensiv avrenning med økt nedbør
- Kantsoner – Er ikke alltid gode nok kantsoner, små arealer, ønsker ikke å avse mer enn absolutt nødvendig. Opprettholde kantvegetasjonen, må ha min 2 meter for å få produksjonstilskudd. Regionalt miljøprogram: vegsone på 8 m mot vassdrag. Ikke krav men gulrot Kommunen kan fastsette krav om bredde etter pbl, feks i kommuneplan i områder som dette er en utfordring. Brukes ikke mye, bør kanskje brukes mer. Viktig mtp. klimaendringer også, eks. erosjon.
- Få virkemidler i regelverket – både for overvåking og tiltak – tilskudd bør kanskje revideres, bli krav?
- Gjødselekjellere – for små, sprer på ugunstige tider, ødelagte. Gjødsele er ikke like mye verdt her. Dyrene produserer mer gjødsele nå. Kapasitetsutfordringer hos kommunen med å føre tilsyn.
- «Hobbybønder» - hester, småbønder osv. Hva med de, kjenner de til regelverket?

Skogbruk:

- Mer regulert enn jordbruk
- Skogbruk varierer sted osv. Stor variasjon mellom kommunene. Ikke hovedutfordring. Få krav i regelverket – burde være strengere mtp. klimaeffekter

Vannkraft:

- Vannførings påvirkning
- Fyresdal store utfordringer. For liten vannføring i bekker til tider.
- Kan man gjøre noe med manøvreringsregimer? Minstevannføringer kan bedres. Kan ofte ikke gi begrensinger på produksjon/lønnsomhet.

- Vanskelig og tidkrevende å kreve revisjon få en revisjon opp til konsesjonsbehandling. Vanskelig å få inn tiltak som gir reell effekt og å få igjennom effektive tiltak på alle utfordringer.
- Vandringshindre (opp og ned)/laksetrapper kan gjøres om det ikke koster for mye.
- Det er kommunen som må be om at konsesjonen tas opp til ny vurdering, må skje i et spesielt tidsvindu, lyses ut.
- Kriterier og GØP for smvf'er: Krav til grenser for hva som kan kalles smf. Utfordring å avgjøre hvilke vf som skal være smf.